

શ્રી કલજીભાઈ આર કટારા આર્ટ્સ કોલેજ શામળાજી

એમ.એ. સેમ-૨

વિષય ગુજરાતી

સી.સી - ૨૦૩ ભારતીય સાહિત્ય

MCQ - 50

Total Marks - 100

૧.	ઈ.સ. ૧૯૬૦ થી ગુજરાતી સાહિત્યમાં સુરેશ જોશીનું આગમન થતા પશ્ચિમીકરણની વિચારદરણીવાળું કેવું સાહિત્ય લખાવા લાગ્યું?						
a)	શીલ તેવી શૈલી	b)	કલા ખાતર કલા	c)	કલ્પન અને પ્રતીક	d)	કલા અને શૈલી
૨.	ભારતની પ્રદેશ, સાંસ્કૃતિક સામાજિક રીતિરિવાજોથી ભરપૂર એવા માનવીને, માનવીની લાગણીને ઉજાગર કરતી સંજ્ઞા કઈ છે?						
a)	ભૌગોલિકતા	b)	રાજકીયતા	c)	ભારતીયતા	d)	વિશ્વહિત
૩.	સમાજહિત, દેશહિત, વિશ્વહિત, સંસ્કૃતિહિત અને સૌથી મહત્વનું માનવહિતની જેમાં વાત આવતી હોય એ શું છે?						
a)	ભારતીયતા	b)	સમાજસેવા	c)	રાષ્ટ્રીયતા	d)	લોકસેવા
૪.	નીચેનામાંથી કયું લક્ષણ 'ભારતીયતા' નું નથી?						
a)	રાષ્ટ્રીયતા	b)	ઉદારતા	c)	આદર્શો	d)	કથનકેન્દ્ર
૫.	ભારતમાં પશ્ચિમીકરણના આક્રમણથી કોણે પ્રવેશ કર્યો?						
a)	રાષ્ટ્રીયતા	b)	ભારતીયતા	c)	આધુનિકતા	d)	સાંસ્કૃતિક
૬.	ભારતમાં આધુનિકતાનો પગ પેસારો કોને આભારી છે?						
a)	યુરોપ અને ઈંગલેન્ડ	b)	યુરોપ અને ફ્રાંસ	c)	યુરોપ અને અમેરિકા	d)	યુરોપ અને ચીન
૭.	ભારતીય સંસ્કૃતિ કોને વિશેષ મહત્વ આપતી સંસ્કૃતિ છે?						
a)	કુળ અને ધર્મ	b)	કુળ અને જાતિ	c)	કુળ અને દેવતા	d)	કુળ અને વહમ
૮.	કોઈપણ કૃતિમાં ભારતીય માનવીની લાગણી, મૂલ્ય, નીતિ અથવા પ્રદેશ વિશેષતા હોય, ગ્રામ્ય પરિવેશ હોય તુઆરે એ કેવી કૃતિ બને છે?						
a)	ભારતીય કૃતિ	b)	આધુનિક કૃતિ	c)	પશ્ચિમીકરણ ધરાવતી કૃતિ	d)	પ્રાચીન કૃતિ
૯.	ભારત દેશના માણસો શેનાથી ભરેલા છે?						
a)	ઈર્ષ્યાથી	b)	વેરભાવથી	c)	લાગણીથી	d)	નીતી વિહોણા
૧૦.	ગુજરાતી અને ભારતની અન્ય ઘણી ભાષાઓમાં લખાયેલી નવલકથામાં એના પાત્રોમાં કયો ગુણ હમેશા જોવા મળે છે?						
a)	ઉદારતા	b)	નીતિમતા	c)	આદર્શતા	d)	રાષ્ટ્રીયતા
૧૧.	ભારતીયતા સંજ્ઞા કેવા અર્થમાં પ્રયોજતી સંજ્ઞા છે?						
a)	સંકુચિત	b)	વિપુલ અને વિશાળ	c)	અલ્પ	d)	અનિશ્ચય
૧૨.	સ્વીન્ટ્રનાથ ટાગોર, ગાંધીજી જેવા માણસોએ જે કઈ સર્જન કર્યું એમન સર્જનમાં શું જોવા મળે છે?						
a)	ભારતીયતા	b)	વિશ્વસનિયતા	c)	પ્રશંસા	d)	ભૌગોલિકતા
૧૩.	દેશહિત માટે થઈને લખાયેલું સાહિત્ય એ દેશની .....છે?						
a)	સંસ્કૃતિ	b)	નીતિ	c)	ધરોહર	d)	મૂલ્યો
૧૪.	આપણે જે પ્રદેશના નાગરિક અને જે પ્રદેશમાં જીવતા હોઈએ એ પ્રદેશને આપણે .....તરીકે ઓળખીએ છીએ?						
a)	સ્વરાજ	b)	રાષ્ટ્ર	c)	દેશ	d)	જીલ્લો
૧૫.	ભારતીય રાષ્ટ્રીય એકતાનો પાયો કોના પર રચાયેલ છે?						
a)	સાંસ્કૃતિક એક્યની ભાવના	b)	સ્વાધીનતાની ભાવના	c)	પરાધીનતાની ભાવના	d)	સમાજહિતની ભાવના
૧૬.	ગુજરાતી સાહિત્યમાં સોનેટ, નવલિકા, એકાંકી, નવલકથા જેવા આધુનિક સ્વરૂપો ક્યારથી રચાયા?						
a)	પોર્ટુગિઝના આવ્યા પછી	b)	પારસીઓના આવ્યા પછી	c)	અંગ્રેજોના આગમન પછી	d)	૩૫ લોકોના આગમન પછી
૧૭.	સ્વીન્ટ્રનાથ ટાગોરની કઈ નવલકથામાં હિન્દુ- બ્રહ્મ સમાજ વચ્ચેના સંઘર્ષની વાત લઈને ટાગોરનું ભારતદર્શન પ્રગટ થાય છે?						
a)	નષ્ટનીડ	b)	ગોરા	c)	બહુ ઠાકુરાનીર હાટ	d)	રાજર્ષિ
૧૮.	'ચિત્રલેખા' નવલકથાના સર્જકનું નામ જણાવો?						
a)	હરિશંકર પરસાઈ	b)	પ્રેમચંદ	c)	હરિવંશરાય બચ્ચન	d)	ભગવતીચરણ વર્મા
૧૯.	ધ્રુવભટ્ટની 'તત્વમસિ' નવલકથા કઈ સાલમાં પ્રગટ થઈ હતી?						
a)	૧૯૯૮	b)	૧૯૯૯	c)	૧૯૯૭	d)	૧૯૯૭
૨૦.	સ્વીન્ટ્રનાથની મહાનવલ 'ગોરા' કઈ સાલમાં પ્રગટ થાય છે?						
a)	૧૯૧૦	b)	૧૯૧૧	c)	૧૯૨૦	d)	૧૯૨૧
૨૧.	'તત્વમસિ' નવલકથાના સર્જક કોણ છે?						
a)	વિનોદ ભટ્ટ	b)	રામચંદ્ર પટેલ	c)	ધ્રુવ ભટ્ટ	d)	કેશુભાઈ પટેલ
૨૨.	"જ્યાં સુધી જીવીશું ત્યાં સુધી સાથે જ રહીશું, કોઈપણ આપણને અલગ નહી કરી શકે આ વાક્ય ચિત્રલેખાને કોણ કહે છે?						
a)	બીજગુપ્ત	b)	શ્વેતાંક	c)	કૃષ્ણાદિત્ય	d)	ચંદ્રગુપ્ત
૨૩.	'ગોરા' નવલકથા ઈ.સ. ૧૯૦૬ થી ૧૯૦૯ સુધી રચા અંગાળી માસિકમાં પ્રગટ થઈ હતી?						
a)	પ્રસ્થાન	b)	સંસ્કૃતિ	c)	તાદર્શ્ય	d)	પ્રવાસી
૨૪.	'સ્નાબંરના બે શિષ્યોના નામ શું છે?						
a)	શ્વેતાંક અને વિશાલદેવ	b)	શ્વેતાંક અને કૃષ્ણાદિત્ય	c)	શ્વેતાંક અને બીજગુપ્ત	d)	શ્વેતાંક અને કુમારગિરી
૨૫.	'તત્વમસિ' નવલકથાની શરૂઆત ક્યા ઉદગારથી થાય છે?						

a) લે ઉભો થા	b) લે ખાઈ લે	c) લે નીચે ઉતર	d) લે હાથ ધો
૨૬. 'ગોરા' ના પાલક માતા-પિતાનું નામ શું છે?	a) કૃષ્ણદયાલ અને આનંદમયી	b) કૃષ્ણદયાલ અને મટુરીમૈયા	c) કૃષ્ણદયાલ અને ચંદ્રાવલીમૈયા
૨૭. ચિત્રલેખા કોનાથી ગર્ભવતી બને છે?	a) બીજગુપ્ત	b) કુમારગીરી	c) કૃષ્ણાદિત્ય
૨૮. 'તત્વમસિ' નવલકથા ઉપરથી કંઈ ફિલ્મ બની છે?	a) કંકુ	b) ધાડ	c) માનવીની ભવાઈ
૨૯. નવલકથામાં વિનયના વિવાહની વાત કોની સાથે થાય છે?	a) કૃષ્ણદયાલની દિકરી	b) મહિમની દિકરી	c) કૃષ્ણદયાલની સાળી
૩૦. 'ચિત્રલેખા' નવલકથામાં મોજશોખ, ભોગ-વિવાસમાં જીવનારો માણસ કોણ છે?	a) કૃષ્ણાદિત્ય	b) શ્વેતાંક	c) કુમારગીરી
૩૧. આદિવાસી કલ્યાણ કેન્દ્ર ચલાવતી યુવતીનું નામ શું છે?	a) સુનંદા	b) સુચિતા	c) સુપ્રિયા
૩૨. પરેશબાબુની પાલક પુત્રીનું નામ શું છે?	a) સુલોચના	b) સુશોભના	c) સુચરિતા
૩૩. ગુરુ રત્નાબંર વિશાલદેવને કોની પાસે મૂકી આવે છે?	a) મૃત્યુંજય	b) યોગી કુમારગિરિ	c) બીજગુપ્ત
૩૪. 'તત્વમસિ' નવલકથામાં લોકો કોને ડકણ ગણીને મારવાનું કહે છે?	a) સુપ્રિયા	b) નાદરી	c) પુરિયા
૩૫. ગોરાના ખાસ મિત્રનું નામ શું છે?	a) વિનય	b) સુનય	c) કમલ
૩૬. ચિત્રલેખા કુમારદિરિને પ્રેમ કરવા લાગી છે આ વાતની જાણ શ્વેતાંકને કોણ કરે છે?	a) યશોધરા	b) ચિત્રલેખા	c) મૃત્યુંજય
૩૭. 'પરંપરાને જાળવી રાખીને વિકાસ સાધવાની કળા જગતની દરેક પ્રજા પાસે નથી, તમારી પાસે અને જાપનીઓ પાસે તો છે? આ વાક્ય કોણ બોલે છે?	a) લ્યુસી	b) સુપ્રિયા	c) નાદરી
૩૮. પોલીસ વિદ્યાર્થીઓના ટોળાને માર મારે છે ત્યારે ગોરા વચ્ચે પ્લડી પોલીસ સાથે ઉગ્ર ચર્ચા કરે છે તેના આવા વર્તન બદલ તેને શું સજા થાય છે?	a) દેશનિકાલ	b) જેલવાસ	c) કારાવાસ
૩૯. કોની વર્ષગાંઠની ઉજવણીમાં ચિત્રલેખા, બીજગુપ્ત, કુમારદિરિ વગેરેને આમંત્રિત કરવામાં આવે છે?	a) શ્વેતાંક	b) મૃત્યુંજય	c) યશોધરા
૪૦. ભારતના લોકો નર્મદા જેવી પવિત્ર નદીને શું માનીને પૂજે છે?	a) માતા	b) નદી	c) પિતા
૪૧. વિનય અને લલિતાના લગ્નના દિવસે કોણ ઘર છોડીને ચાલી નીકળે છે?	a) કૃષ્ણદયાલ	b) પરેશબાબુ	c) ગોરા
૪૨. 'મારાથી ભય રાખશો નહિ, પોતાની સાધના અને તપસ્યામાં તમે મને ક્યારેય અડચણરૂપ નહિ પામો તેનો વિશ્વાસ અપાવુ છું' આ વાક્ય કોણ બોલે છે?	a) ચિત્રલેખા	b) યશોધરા	c) બીજગુપ્ત
૪૩. હે નરબદામા, મારા ભાણિયાની રક્ષા કરજે વાક્ય 'તત્વમસિ નવલકથામાં કોણ બોલે છે?	a) નાયકની મારસી	b) નાયકની ભુઆ	c) નાયકની નાની
૪૪. ગોરા પ્રાયશ્ચિત કરવા ક્યા જાય છે?	a) વલ્લભપુરના બગીચામાં	b) વીરાંજલી બગીચામાં	c) શ્યામલ વનમા
૪૫. બીજગુપ્ત ચિત્રલેખાના વિયોગે શ્વેતાંક થોડા દિવસ ક્યાં જવાનું વિચારે છે?	a) મથુરા	b) હરિદ્વાર	c) કાશી
૪૬. 'ગણેશ શાસ્ત્રી' નામનું પાત્ર કંઈ નવલકથામાં આવે છે?	a) ગોરા	b) ચિત્રલેખા	c) તત્વમસી
૪૭. ગોરા કોને ભારતમાતા તરીકે જોવે છે?	a) નંદામૈયા	b) આનંદમયી	c) હરિમોહિની
૪૮. યશોધરાના લગ્ન કોની સાથે થાય છે?	a) શ્વેતાંક	b) બીજગુપ્ત	c) વિશાલદેવ
૪૯. 'તત્વમસી' નવલકથામાં કંઈ નદીની પરિક્રમાની વાત આવે છે?	a) યમુના	b) નર્મદા	c) ગંગા
૫૦. 'ગોરા' નવલકથામાં માનવપ્રેમ અને માનવધર્મ કોના માટે સર્વોપરી બની રહે છે?	a) વિનય	b) સુચરિતા	c) આનંદમયી

ANSWER KEY

28)	d
29)	b
30)	d
31)	c
32)	c
33)	b
34)	c
35)	a
36)	b
37)	a
38)	b
39)	c
40)	a
41)	c
42)	a
43)	c
44)	d
45)	c
46)	c
47)	b
48)	a
49)	b
50)	d

1)	b
2)	c
3)	a
4)	d
5)	c
6)	a
7)	b
8)	a
9)	c
10)	c
11)	b
12)	a
13)	c
14)	b
15)	a
16)	c
17)	b
18)	c
19)	a
20)	a
21)	c
22)	c
23)	d
24)	a
25)	b
26)	a
27)	c